

La crisi econòmica, la conjuntura política i la promesa de celebrar un referèndum d'autodeterminació dibuixen el mapa de la cursa d'obstacles que esdevindrà aquesta desena legislatura per al 129è president de la Generalitat de Catalunya.

Calendari d'entrebancs

■ ECONOMIA



Límit de dèficit del 0,7%. Mentre que la Comissió Europea ha flexibilitzat els límits d'endeutament per a Espanya, que hauria de tancar el 2013 amb un dèficit del 4,5% del seu PIB, l'executiu central no ha fet el mateix a l'hora de repartir aquest dèficit entre les comunitats autònomes, que hauran de tancar els comptes amb un esquàlid endeutament del 0,7% del PIB. Si Catalunya ha de tancar el 2012 amb un màxim de l'1,3%, significarà una reducció del doble d'enguany. La Generalitat té ara un deute total de 37.000 milions d'euros, i per a ajustar-se a les directrius espanyoles haurà d'aplicar noves retallades i buscar altres fonts d'ingressos. Davant aquest panorama, l'executiu sortint ja va advertir que el proper govern afrontaria un escenari pitjor que el 2012, i que necessàriament hauria de tornar a recórrer al fons de liquiditat autonòmica, creat per l'estat per donar crèdit als governs a un interès del 5,65%.

Pagament d'interessos. Amb els mercats internacionals tancats, la Generalitat, que ja no emetrà bons patriòtics per finançar la seva activitat corrent,

haurà d'augmentar la partida destinada al pagament d'interessos i venciments de capital en els pressupostos del 2013 fins a uns 3.000 milions d'euros. El 2012 la provisió era de 2.500 milions d'euros. Són 600 milions més que la partida d'inversions reals, que es va tancar en 1.900 milions. Només l'interès del préstec de l'estat, que sumará 5.370 milions en total, es tradueix en el pagament d'uns 300 milions anuals d'interessos (equival a uns 2.000 milions en els deu anys del crèdit tenint en compte les amortitzacions que s'aniran fent), amb amortitzacions de capital a partir del 2015 d'uns 679 milions a l'any, i el final del pagament el 2022.

Retallades i pressupostos. Ajustar-se al 0,7% implicarà més retallades en diverses àrees del govern català que encara estan per determinar. Les prestacions sanitàries seran un dels fronts afectats, així com les infraestructures o les empreses públiques, tot i que la reducció de la despesa corrent de l'administració podria aplicar-se a múltiples àmbits, que es començaran a perfilar amb els pressupostos del 2013. De fet, les retallades ja han estat el motiu pel qual cap força de l'oposició va voler negociar els pressupostos de 2011 i de 2012 amb l'executiu de Mas. Totes les formacions, tret del PP, que es va abstenir a canvi que els comptes de la Generalitat incloguessin algunes de les al·legacions dels conservadors espanyols, van votar-hi en contra en les dues ocasions, després de llargues negociacions. Amb tota probabilitat, els pressupostos del 2013 seran els més durs dels darrers anys, i CiU haurà

de gestionar també aquesta soledat al Parlament.

Empreses públiques. El nou govern previsiblement intentarà seguir aplicant el pla de sanejament d'empreses públiques que va començar a aplicar el 2011, i que preveu la reducció del 29% de la partida global destinada a ens públics i empreses dependents de l'administració. En l'anterior legislatura ja es van tancar algunes empreses públiques, i a finals d'any l'executiu afrontará un ERO als mitjans de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, especialment a TV3. Si bé el govern d'Atur Mas mai no va parlar de forma explícita d'un expedient de regulació, els treballadors han començat a mobilitzar-se i tenen un calendari de protestes contra aquest possible ERO i l'externalització d'alguns serveis. A banda d'aquesta emblemàtica empresa, els tancaments i les reduccions de plantilla a les empreses públiques és un degoteig constant, de manera que la xifra d'empleats públics s'ha reduït de 19.200 persones en el període comprès entre els mesos de gener i setembre, que equival a un 4,8% del total.

Política fiscal. Els ingressos de la Generalitat per la via impositiva estan en el nivell màxim, tant en els tributs espanyols com en els catalans, de manera que si es vol incrementar la recaptació, només quedarà la via de crear nous impostos o taxes. L'IRPF ja està en el tipus màxim. L'impost sobre actes jurídics documentats ja es va augmentar, també es va augmentar el tram autonòmic sobre l'impost minorista de vendes d'hidrocarburs, s'ha creat la taxa turística, l'euro per recepta, etc... I pel que fa a l'IVA i els impostos especials, l'administració catalana no té competències. En aquest escenari, l'executiu podria plantejar-se la reintroducció de l'impost de successions i



CONGRES DELS DIPUTATS

El govern espanyol, amb la seva política pressupostària, fa difícil aixecar el cap: exigeix que les autonomies no s'endeuten per sobre del 0,7%.

donacions, tot i que en campanya Artur Mas va negar que ho tingui previst, o bé dissenyar un nou impost relacionat amb el medi ambient o consums poc saludables –impostos que ja estan consolidats als EUA–, com proposa el CAREC, i que aconseguirien una recaptació prou acceptable.

Atur. Sense massa espai per a combatre l'atur amb instruments potents, la Generalitat haurà d'esprémer al màxim el marge per a reactivar l'economia i el mercat, com a mínim, per a aturar el creixement de la taxa d'atur, ara situada en el 23%, i especialment la del jovent, que s'enfila fins al 50%. El departament d'Ensenyament haurà de treballar a fons una reorientació de la formació professional per a adaptar els estudis a la realitat de la demanda i les necessitats de les empreses del país.

■ SANITAT

Més copagaments. La Generalitat ja afronta un recurs del Consell d'Estat a la taxa de l'euro per recepta, que pot acabar al Constitucional, i això amb

la previsió que en els propers mesos l'executiu podria haver d'introduir algun tipus de copagament en determinats tractaments que sortiran al mercat aviat, i que pel seu cost elevadíssim no poden ser finançats íntegrament. Per tant, la Generalitat haurà de buscar un acord amb Madrid perquè les taxes sobre un servei transferit, com ho és la sanitat, siguin competència de qui gestiona aquest servei, com sí que passa amb les taxes universitàries. L'executiu de Mas tindrà sobre la taula la necessitat "de gestionar el finançament selectiu dels nous medicaments i les tecnologies mèdiques, finançant les prestacions sanitàries que tinguin una millor relació cost-eficàcia. Sense aquesta competència per a posar taxes i copagaments, la Generalitat no podrà gestionar res", adverteix Jaume Puig Junoy, professor d'economia de la UPF i investigador del Centre de Recerca d'Economia de la Salut. Les mesures que hagi d'aplicar el nou executiu "seran conflictives de cara a la societat, però és pitjor la situació d'avui, on el que es fa és retallar de tot arreu, sense tenir en compte si estàs reduint en tractaments molt efectius



JAUME MENESES

o poc, estem allargant llistes d'espera d'intervencions quirúrgiques que són urgents perquè estem pagant altres coses que són molt poc eficaces. Per tant, cal posar ordre", rebla Puig Junoy. Aquest expert assenyala que fins ara s'ha de reduir el pressupost en sanitat "de manera uniforme i sense afinar". De fet, el nou executiu no quedarà exclòs de tornar a passar la tisora en qüestions com el personal sanitari, els hospitals i els centres d'atenció primària, mesures que generaran sense cap mena de dubte noves mobilitzacions ciutadanes i de professionals del sector.

Les mútues privades. Si la sanitat pública defineix quines són les presta-

cions bàsiques, i que per tant garanteix i pot finançar, i les complementàries, aquelles que no pot finançar en la seva totalitat perquè hi posa un copagament o en queden excloses, l'assegurança privada guanyarà espai. Per tant, si la sanitat privada assumirà algunes de les prestacions de la sanitat pública, el govern, que ja va posar la qüestió sobre la taula, és probable que es plantegi un sistema de deduccions fiscals per a incentivar la contractació de serveis privats. "Això s'ha de fer, però s'ha de fer ben fet, perquè, si no, pot acabar essent un subsidi a qui més renda té. S'ha de fer per a tothom, i no com ara, que la deducció només existeix per a la compra d'assegurança de grup però no assegurances individuals. A més, la desgravació ha de tenir una quantitat màxima", explica Puig Junoy. Els primers mesos del primer govern d'Artur Mas, el conseller de Salut, Boi Ruiz, havia proposat una desgravació del 25% de la quota, però finalment aquesta idea va ser apartada. Ara, però, podria rescatarse del calaix.



EL TEMPS

El paper de la UE pot ser cabdal en el procés d'autodeterminació. "Esperem que Europa no ens



JORDI PLAY

■ ENSENYAMENT

LOMCE (Llei Orgànica de Millora de la Qualitat Educativa). La llei que prepara el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport de José Ignacio Wert amenaça una altra vegada d'envair competències de les autonomies i especialment d'aquelles amb llengües cooficials, com Catalunya. El pròxim president de la Generalitat haurà de barallar-se novament amb el titular de la cartera d'Educació per tal que respectin les competències en matèria d'ensenyament.

La LOMCE es distingeix per haver suprimit de l'anterior llei aquelles frases que atorgaven a les comunitats autònomes el paper que els pertoca.

Per exemple, l'Article 142 de la llei orgànica de l'Educació (sobre els "Organismes responsables de l'avaluació") deia: "El Govern, després de consultar les Comunitats Autònomes determinarà l'estructura i funcions de l'Institut d'Avaluació...". L'avantprojecte de la LOMCE diu directament: "El Govern determinarà l'estructura i funcions de l'Institut Nacional d'Avaluació Educativa...". La supressió de les autonomies és clara.

En l'avantprojecte, aquest esment a les comunitats autònomes desapareix dels articles 25 (sobre quart d'ESO), 34 (organització del batxillerat), 38 (prova d'accés a la universitat), 142 (sobre organismes responsables de l'avaluació) i 147 (Difusió del resultat de les proves d'avaluació).

A més, la LOMCE té una consideració molt àmplia del que són competències bàsiques i pretén imposar més percentatge del currículum que d'altres lleis anteriors. A més, la llei pretén que sigui el govern de l'estat qui determini els continguts bàsics dels exàmens que es preveuen en acabar quart i sisè, amb la qual cosa els alumnes prioritzarien els continguts fixats per l'estat. Un

expert ho resumeix amb un exemple il·lustratiu: "Demaranan només coneixements sobre els Reis Catòlics i res sobre Jaume I, si volen".

Fracàs escolar. El fracàs escolar continua sent un llast del sistema educatiu català tot i que s'ha reduït del 30% al 20% aproximadament. El repte del nou govern serà, previsiblement, continuar amb l'aplicació del pla a favor de l'èxit escolar que està aprovat. L'altre gran repte de l'anterior govern havia estat modernitzar i impulsar la FP amb l'anomenada FP dual.



EL TEMPS

■ AUTODETERMINACIÓ

Referèndum. La celebració d'un re-



fallí”, va dir Mas a Brussel·les.

ferèndum d'autodeterminació, anunciada pel candidat Mas en el moment que va convocar les eleccions al Parlament de Catalunya, seria senzilla si el govern espanyol donés el seu vist-i-plau a la proposta catalana. Però l'actitud del partit que governa Espanya –com la del primer partit de l'oposició– fan improbable aquesta opció, que serà la primera que el nou govern intentarà, segons el que indiquen fins ara totes les declaracions del futur president de la Generalitat. El tràmit per a celebrar un referèndum amb el vist-i-plau del govern espanyol és un tràngol que sembla inevitable per molt que el fracàs de la negociació sigui fatídic –com ho semblava també el del pacte fiscal. Segons fonts de CiU, el procés s'ha de fer pas a pas “per carregar-se de legitimitat” de cara a l'exterior.

Com a estratègia de dilació, és previsible que les forces polítiques espanyoles majoritàries posin una altra vegada en dubte el subjecte polític del referèndum –com fins ara ha insistit Ciutadans: que el referèndum no s'hauria de circumscriure a Catalunya sinó a tot l'estat i que tots els espanyols han de decidir el futur de Catalunya. A les bizantines discussi-

ons sobre aquest punt –que els tractats internacionals resolen clarament a favor del territori que s'autodetermina–, caldrà afegir-hi un ambient més i més enrarrit pels entrebancs de l'aparell de l'estat i les segones i terceres vies dels que proposen, ara, un “nou sistema de finançament” o una Espanya federal.

Llei de consultes. Un cop el tràmit amb el govern espanyol s'hagi resolt amb una negativa rotunda, el full de ruta explicat per Artur Mas inclouria una llei de consultes –aprovada al Parlament de Catalunya– que permeti la celebració del referèndum d'autodeterminació, una convocatòria que –ha explicat Mas– buscaria “l'empara internacional”. Aquí és on comença una nova –i inabastable– tasca per a la Generalitat, la de divulgar les raons del sobiranisme català en fòrums d'arreu del món, per la qual cosa Artur Mas ha anunciat que les relacions internacionals haurien de mereixer, en el proper govern, una especial atenció. I ha aclarit que no hi haurà un departament específic d'aquesta matèria, però sí que les competències recauran “en mans d'un conseller” amb altres atribucions al seu càrrec.



■ UNIÓ EUROPEA

Referèndum. En l'àmbit europeu, l'agenda del president reelegit estarà marcada sobretot pel calendari que decideixi per a l'anunciat referèndum. Les previsible pressions del govern espanyol a la Comissió Europea perquè digui que Catalunya seria expulsada d'Europa –pressions que ja s'han produït i no han fructificat– i la possible sol·licitud d'empara, per part de Catalunya a Europa –i a altres actors internacionals– per la celebració del referèndum són marcades en vermell a l'agenda de la desena legislatura. Des-

prés del referèndum, i en funció d'un resultat favorable a la independència, hauria de començar un altre procés de negociació amb Brussel·les, però això ja podria quedar fora d'aquesta desena legislatura.

El segon punt és ara el més important, tant per a l'europarlamentari de CiU Ramon Tremosa com per al d'ICV, Raül Romeva.

“En aquests moments –diu Romeva–, la prioritat del proper govern és garantir la celebració de la consulta. Això és fonamental. A partir del que digui la ciutadania, les autoritats europees actuaran en conseqüència. El que és important ara mateix és que Europa diu que no hi està a favor ni en contra. Si el poble de Catalunya diu que vol ser independent, Europa té clar que caldrà diàleg.”

Les pressions del govern espanyol no preocupen excessivament Ramon Tremosa, perquè considera que l'Estat espanyol estarà lligat de mans i peus per un rescat: “El que preocupa a Europa és el deute espanyol, públic i privat. L'*statu quo* espanyol porta a la suspensió de pagaments. Espanya ha demostrat que és un país que no es deixa reformar. Mentre Europa fa –i exigeix– bones pràctiques (sistema escolar eficient, pagament de factures a 30 dies, etcètera), Espanya es nega a implementar-les i la reforma que els europeus esperen mai no arriba. A més a més, ara han vist que Espanya tampoc es deixa federar amb Catalunya perquè el procés de l'Estatut –i després la proposta de pacte fiscal– han deixat clar que els catalans han volgut federar-se i tampoc no els deixen. Per això hi ha tantes pàgines a diaris europeus que mostren simpatia pel que els catalans volen fer”.

Tremosa assegura que la política espanyola de gestió de la crisi ha generat malfiança a tota Europa: una hipotètica situació de dos estats nous, “amb un nou estat català que garanteixi que Catalunya pagarà tot el seu deute”, no neguiteja Europa perquè “els europeus tendeixen a creure que potser la nova situació forçarà Espanya a reformar-se. L'estat català és la gran reforma estructural que Espanya necessita”, rebla Tremosa

Romeva també creu que les pressions d'Espanya perquè la Comissió es pronuncii contra el referèndum i el man-

teniment de Catalunya a la UE seran estèrils: “Ja ho han intentat, però no han aconseguit que s’hi posicionin en contra. No hi ha hagut possibilitat de fer-ho, perquè la Comissió és intel·ligent i prudent.” La Comissió s’inhibeix de moment amb l’argument que és un “ afer intern ” d’un estat. Romeva recorda que “no està previst que cap territori se secessioni, però ningú no diu que no pugui passar” ni preveu què passa si es produeix aquesta secessió.

Empara europea. Sobre la convocatòria del referèndum, “la Comissió desitjaria que es pogués fer pactat amb el Govern espanyol”, segons Raül Romeva, però en cap cas “Europa no pot oposar-s’hi ni dir que no podem fer el referèndum”.

Aquest punt és cabdal per a l’estratègia explicada per Artur Mas que, recorda Tremosa, va ser exposada a Brussel·les amb aquesta voluntat de divulgació internacional del cas català. “A Brussel·les Artur Mas va explicar que miraria de fer un referèndum legal però si l’estat ho impedia, impulsaria una llei de consultes catalana per celebrar-ne una d’autodeterminació sota l’empara internacional”.

Les paraules de Mas traslladaven a la UE l’europeisme català i la confiança en la radicalitat democràtica dels seus membres. En paraules del president Mas en aquella conferència: “El procés català té vocació de permanència en el marc de la Unió Europea i de l’euro. No tindria sentit que una nació que forma part de la Unió Europea i de l’euro i que en vol seguir formant part no pogués seguir-ho fent. Catalunya no ha fallat mai a Europa en tota la seva història, esperem que ara Europa no ens falli”.

És a dir que el suport d’Europa en aquest procés serà fonamental si la Generalitat de Mas no aconsegueix el vist-i-plau de les Corts Espanyoles en el seu intent de convocar un referèndum –opció més que probable.

Per això, diu Tremosa, Artur Mas va viatjar a Brussel·les i es va presentar com un polític previsible, consistent i transparent. En aquest sentit, el compara amb la cancellera alemanya Angela Merkel:

“El president Mas ha fet com la Merkel. Merkel et pot agradar o no però

no tenganyarà. El que diu avui ho dirà d’aquí a cinc anys. I això val també per a l’esquerra alemanya: són bons en el sentit que són previsibles, consistents i transparents. Això és molt valorat a Europa i Mas intenta explicar clarament el seu full de ruta per no sorprendre ningú: Artur Mas sap que allò que està fent incomoda Europa, però ell alerta clarament del que passarà si Espanya li va tancant les portes”. Primer es va tancar la de l’Estatut i després la del pacte fiscal; si es tanca la porta també a un referèndum –que promet “escrupolosament democràtic”, “rotundament pacífic” i “clarament transparent”– “Mas s’anirà carregant més i més de legitimitat democràtica”, diu Tremosa.



EL TEMPS

■ INFRAESTRUCTURES

Renfe. Sens dubte, la pedra a la sabata més gran amb què es trobarà l’executiu d’Artur Mas en matèria d’infraestructures serà un vell conegut, l’operador ferroviari públic Renfe, i més en concret, el servei de rodalia. Si bé la gestió del servei està traspasada a la Generalitat des de finals del segon govern tripartit, no ho està la xarxa i el material mòbil, que continua depenent de Renfe, i en conseqüència, de la voluntat del Ministeri de Foment. Com s’ha comprovat, la xarxa està en molt mal estat i és insuficient, i els trens tenen un manteniment molt deficient, amb un nombre d’avaries molt superior als trens de Ferrocarrils de la Generalitat, que tenen trenta anys. “Tal com s’ha fet el traspàs, de forma tan barroera, el problema de Renfe a Catalunya pot esclatar en qualsevol moment i per qualsevol banda. Malgrat que la llei preveu la possibilitat que la Generalitat canviï d’operador, feta la llei feta la trampa, perquè l’estat no ha traspasat els diners, i la Generalitat no ho pagarà pas. Això vol dir que l’estat



EL TEMPS

L’absorció de Vueling dins el grup IAG d’Iberia

continua pagant, és una estratègia de pressió perquè no fem cap canvi. Renfe serà el tema més cru de la propera legislatura en matèria d’infraestructures”, assegura el diputat de CiU a Madrid Pere Macias. En el capítol ferroviari també serà problemàtic el Corredor Mediterrani, com s’administra el seu pas per Barcelona, si és que arriba a funcionar, perquè el Vallès ja no té capacitat per a absorbir els tràfics previstos.

L’aeroport. L’ens públic gestor aeroportuari AENA prepara un ERO per reduir el deute acumulat de 12.750 milions d’euros, amb l’objectiu teòric de posar l’ens a la venda. L’únic possible comprador, si és que finalment algú s’interessa per AENA, és un fons d’inversió, especialista a trossejar un negoci i vendre’l per parts. El pas més raonable seria que els actius de l’ens es venguessin per separat, i atenent a les lleis de la competència, a propietaris diferents per tal que en fessin una gestió individualitzada. Però, a parer de Pere Macias, “l’estat intentarà retardar al màxim aquest venda, perquè sap que si posen l’aeroport en mans del sector privat se segregaria el negoci i el Prat seria més competitiu. Tinc la sensació que el procés s’anirà allargant i es mantindrà



i l'ERO que prepara AENA són un llast per a l'enlairament de l'aeroport del Prat.

el model centralitzat". Però encara hi ha una qüestió que posa més pedres al camí de l'aeroport català, que necessita internacionalitzar-se encara més per donar entrada a noves inversions al territori. Es tracta de l'absorció de Vueling per part del grup IAG, dins del qual hi ha Iberia. "Vueling ha fet molta feina des que Spanair va desaparèixer per mantenir la vitalitat de l'aeroport, i ara que es consolida, se la menja Iberia, i passa a ser gestionada des de Madrid i no des de Barcelona. La conseqüència d'això és que tornaran a destrossar el Prat i el faran servir només per a alimentar Madrid", rebla Macias. Per tant, el nou executiu català haurà de continuar lluitant amb Madrid per protegir els interessos de l'aeroport català, infraestructura clau del país.

Els ports. La darrera llei portuària, aprovada pel govern del PSOE el 2010, centralitza encara més el control dels ports, i el que és pitjor, fa contribuir a la caixa comuna, com la d'AENA, als ports més rendibles. En el cas de Barcelona, allò que podríem equiparar al dèficit fiscal, els diners que van al Fons de Compensació Interportuària i no tornen, oscil·len entre el 2% i el 3% de la facturació. A banda, la llei

estableix que el 4% de tots els ingressos dels ports s'han de traspasar a Ports de l'Estat per al manteniment de l'ens central. Fent números, cada any, entre el 6% i el 7% dels ingressos del Port de Barcelona se'n van a Madrid per no tornar-ne, i a la capital del Regne troben una altra destinació en qualsevol port de l'estat deficitari que necessiti finançament per a obres. Després d'aquesta contribució, amb el 93% dels ingressos, menys les despeses, el diner circulant es queda a la caixa del port com a reserves per al manteniment, inversions, promoció, etc. És evident que la pressió sobre el Port de Barcelona es dispara cada any, i no hi ha previsió d'invertir aquest sentit. Per tant, el nou executiu també haurà de bregar amb Madrid per intentar blindar mínimament una infraestructura que, si funcionés de forma individualitzada, ja s'hauria convertit en la plataforma logística del sud d'Europa. Però mentre això no passa, els deficitaris accessos al port presencien com s'escapen inversions per a dinamitzar l'economia catalana.

Els peatges. L'agost del 2021 finalitza la concessió estatal de les grans autopistes de Catalunya a la companyia Abertis. Sobre el paper, no hauria de suposar una

incomoditat per al nou executiu, que no en té la concessió i, a més, faltaran set anys per al venciment. Però a la pràctica ho serà. Material sensible des de fa molts anys –amb una embranzida considerable d'ençà de la campanya del 'No vull pagar'–, els peatges a Catalunya han centrat llargs debats parlamentaris i, de fet, és la Generalitat qui entoma tota la pressió ciutadana, pels seus peatges –el del Garraf i el de Montgat-Mataró– i els de Madrid. A més, l'aposta del govern d'Artur Mas passaria perquè l'estat recuperés la titularitat dels peatges, i o bé els gestionés de forma pública, pagant només un peatge-eurovinyeta, és a dir, que cobris despeses de manteniment i no amb tarifes tan elevades com les actuals, o bé que es tornés a treure a concurs públic, però no pas renovar automàticament la concessió de vies tan potents com l'autopista del Mediterrani o la de l'Ebre. Ara bé, la capacitat de pressió de les empreses implicades, Abertis, i en conseqüència, La Caixa, poden posar la Generalitat en una posició compromesa si pretén defensar aquesta postura a la vegada que la companyia catalana intenta, com és lògic, la renovació automàtica de la concessió. Per tant, els propers quatre anys seran clau per a negociar aquesta renovació per part d'Abertis o per a apostar perquè la concessió sigui pública o d'un altre operador amb tarifes més ajustades als costos reals del servei.

Línia 9 de metro. Dies abans de les eleccions, el govern va acordar reprendre parcialment les obres de la L-9 del metro per fer-lo arribar a l'aeroport del Prat el 2014. Però la posada en marxa només serà del tram Zona Universitària-Aeroport, deixant empantanegat el tronc central, que és en definitiva la raó de ser de la línia que havia de travessar la ciutat de dalt a baix, fins a la Sagrera. El finançament d'aquest tronc es dibuixa impossible en els propers anys, tret que l'executiu fos capaç de trobar fonts de finançament alternatives. El pressupost de tota aquesta obra, la més cara de les infraestructures de transport públic que s'ha fet a Catalunya, arriba ja als 16.619 milions, set vegades més que el pressupost inicial de 2.600 milions.

*Gemma Aguilera
Alex Milian*